

**אוניברסיטת בר אילן
המחלקה למדעי המדינה**

**מבוא לאסטרטגיה ובטחון לאומי
71-514-88**

**תשס"ז
ד"ר אלכסנדר בליי**

קורס בחירה, תואר ראשון 2 ש"ש.

תאור הקורס:

הקורס עוסק בהבנת האתגרים לביטחון הלאומי בתקופה המודרנית ובדרכים להתמודדות אתם. הבעיה העיקרית נובעת מהאפשרות לשימוש בכוח וסוגיה זאת תמקד את מירב תשומת הלב במהלך ההרצאות. הקורס דן במהותה של המלחמה, הסיבות לפריצתה וסוגיה השונים. הקורס גם סוקר מושגי יסוד בחשיבה אסטרטגית כגון: איום, הסלמה, הרתעה, הפתעה, בקרת נשק, משטרי בטחון, מלחמת מנע ומכה מקדימה. סוגיות נוספות הן: בריתות צבאיות, גרילה, טרור ואסטרטגיה בעידן הגרעיני. הקורס בוחן גם את ההשלכות של משתנים גיאוגרפיים-פוליטיים, חברתיים, כלכליים וטכנולוגיים על אופייה של המלחמה, ההכנות לקראתה וניהולה.

דרישות הקורס:

א עמידה במבחן על חומר ההרצאות ורשימת הקריאה בסוף שנת הלימודים (70% מהציון הסופי).
ב כתיבת עבודה (30% מהציון הסופי). (בחירת הנושא תיעשה בתאום עם המרצה עד סוף השבוע השישי מתחילת הקורס. העבודה תוגש בתחילת סמסטר ב' אך ורק באמצעות הדוא"ל לפי הכתובת:

ab1061@columbia.edu

רשימת הקריאה:

בארנארד ברודי, *מלחמה ופוליטיקה*. תל אביב: מערכות, (1980), ע"ע. 372-423
שמור מדעי המדינה לפי בר.מל (127094)

יחזקאל דרור, *מדינות מטורפות*. תל אביב: מערכות, (1980), ע"ע. 115-98, 45-15
שמור מדעי המדינה לפי דרו.מד (136794)

יהושפט הרכבי, *מלחמה ואסטרטגיה*. תל אביב: מערכות, (1990), חלק שני, ע"ע. 613-325
שמור מדעי המדינה לפי הר.מל (139320)

תומס שלינג, *חמוש והשפעה*. תל אביב: מערכות (1980) פרקים 1-3
שמור מדעי המדינה לפי שלי.חמ (131035)

אליוט א. כהן, "דעות אמריקניות על המהפכה בעניינים צבאיים", בתוך אפרים ענבר. *המלחמה מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים*. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, (2000) ע"ע. 143-130
שמור מדעי המדינה לפי ענב.מל (383777) מהד' 1998

Barry M. Blechman and Tamara Coffman Wittes, "Defining Moment: The Threat and Use of Force in American Foreign Policy," *Political Science Quarterly* 114 (spring 1999). pp 1-30.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Stuart A. Cohen and Efraim Inbar, "A Taxonomy of Israel's Use of Military Force", *Comparative Strategy* 10 (April 1991), pp 121-38.
כתב עת בספרית מדעי החברה

Michael Howard, "The Forgotten Dimension of Strategy ", *foreign Affairs* 57 (Summer 1979), pp 975-986.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Herman Kahn, *On Escalation* (Baltimore: Pelican Books, 1965), Introduction.
תדפיס 3908 (299294)

Kenneth N. Waltz, eds., *The Use of Force* (Boston: Little, Brown & Co., 1971), pp 277-297.
שמור מדעי המדינה לפי USE (288238)

John Orme, "The Utility of Force in a World of Scarcity," *International Security*, 22 (Winter 1997/98), pp 138-167.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Robert e. Osgood and Robert E. Tucker, *Force, Order and Justice* (Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1967), pp 41-70.
תדפיס 3246 (320882)

Paul W. Schroeder, "Alliances, 1815-1945: Weapons of Power and Tools of Management", in Klaus E. Knorr, ed., *Historical Dimensions of National Security Problems* (Lawrence: University Press of Kansas, 1976), pp. 259-277.
תדפיס 861 (197695), 355.03 HIS (197366)

Gordon A. Craig and Alexander George, *Force and Statecraft*, 2nd Edition (Oxford: Oxford University Press, 1990), pp 229-246).
אין